Eftirlønargrunnur Føroya Arbeiðarafelags

Skrás. nr. 3566

Ársfrásøgn 2018

Frumrit

Góðkend á aðalfundi tann 15/2-2019

Fundarstjóri

Innihaldsyvirlit

Síða

Upplýsingar um grunnin ... 3
Leiðslufrágreiðing ... 4
Roknskaparátekning ... 9
Átekning frá óheftum grannskoðara ... 10
Nýttur roknskaparháttur ... 13
Rakstrarroknskapur ... 16
Fíggjarstøða ... 17
Frágreiðing um eginogn ... 19
Notur ... 20

Upplýsingar um grunnin

Grunnurin:

Eftirlønargrunnur Føroya Arbeiðarafelags
Skrásetingar nr. 3566
Stoffalág 17
100 Tórshavn
Heimstaðarkommuna: Tórshavn

Nevnd:

Georg F. Hansen, formaður
Páll Nielsen
Hans Jacob Joensen
Sunrid Vang
Jan Otto S. Holm

Stjórn:

Elin Sørensen

Grannskoðan:

P/F Januar
løggilt grannskoðanarvirki

Leiðslufrágreiðing fyri 2018

ENDAMÁL GRUNSINS

Endamál grunsins er at reka eftirlønarvirksemi. Endamálið við hesum virksemi er at veita limunum elliseftirløn, tá limirnir gevast at arbeiða vegna aldur.

FÍGGJARLIGA GONGDIN Í 2018

Árið 2018 er 16. roknskaparárið hjá grunninum, og var gongdin sum væntað, tá ræður um tilgongd av nýggjum limum og vøkstri av eftirlønargjøldum, men fíggjarvirksemið gav munandi verri úrslit enn væntað.

Eftirlønarvirksemi

Eftirlønargjøldini, íroknað innskot, øktust við gott 1% í árinum. Útgjøldini av veitingum eru 2% hægri enn árið fyri.

Fíggjarvirksemi

Úrslitið av fíggjarvirkseminum, eftir umsitingarkostnað, vísti eitt hall á 2,8% í 2018, mótvegis einum vinningi á 3,3% í 2017. 2018 var eitt sera trupult ár, tí kanningar vísa, at 93% av øllum heimsins íløguaktivum lækkaðu í árinum, um mátað verður í dollarum. Eitt íløguaktiv, ið gav vinning í 2018, vóru donsku realkredittlánsbrøvini, og einans hesi góvu positivt íkast til íløgurnar hjá Eftirlønargrunni Føroya Arbeiðarafelags í 2018. Í hesum sambandi er týðandi at leggja til merkis, at grunnurin ikki hevur havt hall av íløguvirkseminum síðani 2008, tá fíggjarkreppan var í hæddini. 2018 kemur sostatt eftir 9 ár við góðum íløguvinningi. Tað, sum umræður, er at hava ein nøktandi langtíðarvinning og ikki er óvanligt, at eitt ár við halli stundum er at síggja.

2018 var merkt av fleiri óvanligum hendingum, ið á hvør sín hátt ávirkaðu virðisbrævaíløgurnar hjá grunninum.

Nevnast kunnu:

- Handilskríggj millum USA og Kina
- Í USA helt miðbankin, Fed, fram at hækka rentuna
- Tekin um lækkandi búskaparvøkstur í heiminum
- Óvissa um Brexit
- Italia var í stríði við ES um fíggjarlógina
- Ófriður í Fraklandi
- Ørkymlandi útmeldingar frá amerikanska forsetanum, Donaldi Trump

Helst størstu ávirkanina á virðisbrævamarknaðirnar og serliga partabrøvini, hevði handilskríggið millum USA og Kina. Tríggjar teir fyrstu ársfjórðingarnar var ávirkanin nakað avmarkað, men serliga í 4. ársfjórðingi sóðust týðulig árin á heimshandilin og inntøkurnar hjá virkjum. Einamest kinversk virkir vóru rakt, men eitt nú amerikanska Apple kom við sokallaðari inntøkuávaring, sum í stóran mun var grundað á handilskríggið. Hetta fekk stóra ávirkan á tøknipartabrøvini. Í oktober lækkaðu partabrøvini nógv. Tey komu seg tó nakað aftur í november, men í desember brast bumban og sera vánaliga gongdin í desember førdi við sær, at árið sum heild gjørdist tað vánaligasta partabrævaárið síðani fíggjarkreppuna.

Samanumtikið er nevndin í Eftirlønargrunni Føroya Arbeiðarafelags ikki nøgd, nú 2018 gav hall av íløguvirkseminum. Íløgurnar hjá grunninum eru væl spjaddar, og vanlig ár tryggjar ein spjaðing, at um ein íløgubólkur gevur hall, so megnar ein annar at halda samlaða hallinum frá durum. Í nógvar mátar var 2018 eitt serligt ár, men lutfalsliga varni íløgupolitikkurin hjá grunninum syrgdi fyri, at hallið hóast alt ikki varð serliga stórt, um eitt nú verður sammett við danskar eftirløngargrunnar.

Staðfest úrslit

Úrslitið fyri 2018 og býtið av hesum kann útgreinast soleiðis:

	2018	2017
	DKK	t.DKK
Fíggjaravkast	-18.906.799	21.512
Umsiting o.a. postar	-2.553.238	-2.643
Avs. til umsiting av eftirlønum	-185.139	-884
Úrslit áðrenn býti	**-21.645.176**	**17.985**
Fíggjaravkast til limir	-18.465.268	20.989
Umsitingargjald limir	-2.738.377	-3.526
Tilskrivað limum í alt	**-21.203.646**	**17.463**
Aðrar inntøkur/útreiðslur	0	0
Fíggjaravlop til eginogn	-441.530	522
Tilskrivað eginognini í alt	**-441.530**	**522**
Býtt úrslit	**-21.645.176**	**17.985**

Í seinastu leiðslufrágreiðing væntaði nevndin eitt avlop fyri 2018 á sama støði sum í 2017 ella eitt vet lægri, men vegna vánaligu gongdina á fíggjarmarknaðunum gjørdist úrslitið munandi verri.

KAPITALSTYRKI

Grunnurin er sterkur í mun til sínar tryggingarligu skyldur.

	31.12.2018	31.12.2017
	DKK	t.DKK
Eginogn	15.347.991	15.790
Limakontur	57.926.385	58.874
Kjarnufæfeingi	**73.274.376**	**74.663**
Grundarfæfeingi	**73.274.376**	**74.663**
Fæfeingiskrav	27.629.010	26.057
Kapitalstyrki	**45.645.366**	**48.606**

Individuelli solvenstørvur grunsins er uppgjørd-ur til 13,3 mió.kr. við árslok 2018.

STÝRING AV VÁÐA

Nevndin ger karmar fyri stýring av váðum í grunninum, meðan dagliga leiðslan leypandi heldur eyga við, at karmarnir verða hildnir.

Grunnurin er í høvuðsheitum ávirkaður av hesum váðum:

- Fíggjarligir váðar
- Tryggingarligir váðar
- Umsitingarligir váðar

Fíggjarligir váðar

Fíggjarligir váðar kunnu flokkast í

- Marknaðarváða
- Gjaldførisváða
- Mótpartsváða
- Spjaðingarváða

Marknaðarváðin er váðin fyri, at dagsvirðið á aktivunum ella skyldunum hjá grunninum broytast vegna broytt marknaðarviðurskifti so sum rentu, kursir o.a.

Gjaldførisváðin er váðin fyri at staðfesta tap vegna frígeving av gjaldføri fyri at kunna rinda sínar skyldur innan ein stuttan tíðarkarm.

Mótpartsváðin er váðin fyri tapi vegna tess, at mótpartar ikki halda sínar skyldur. Vantandi spjaðing kann føra tap við sær, um íløgur í ov stóran mun eru bundnar í ávísar vinnur ella marknaðir o.s.fr.

Fyri grunnin er marknaðarváðin nógv tann størsti fíggjarligi váðin. Hesin váði verður avmarkaður við at tryggja hóskandi karmar fyri rentuváða fyri lánsbrøv saman við eini varisligari íløgustrategi fyri partabrøv. Somuleiðis eru íløgurnar í partabrøv varisligar. Marknað-arváðin er undir neyvum eftirliti. Hetta kann so viðføra, at avkastið í góðum árum er verri enn aðrar tíðir.

Gjaldførisváðin verður avmarkaður við at hava munandi partar av íløgunum í likvidum, børsskrásettum virðisbrøvum. Av tí, at tað er rættiliga greitt, hvussu gjaldføristørvurin verður framyvir, verður gjaldførisváðin hjá grunninum ikki mettur at vera stórur, men nevndin hevur støðugt eftirlit við gjaldførisgongdini.

Mótpartsváðin verður avmarkaður við, at ein sera stórur partur av íløguognunum er settur í stats- og realkredittlánsbrøv við høgari rating. Spjaðingarváðin verður avmarkaður við at spjaða íløgur grunsins í ymsar vinnur og marknaðir og við at avmarka íløgur í sama útskrivara.

Tryggingarligir váðar

Teir tryggingarligu váðarnir kunnu flokkast í

- Livitíð
- Avlamni

Váðin í.s.v. livitíð verður avmarkaður við, at veitingar til lívrentur verða útroknaðar varisliga og samsvarandi tí grundarlagi, sum fráboðað er.

Við avlamni er váðin hjá grunninum avmarkaður til gjaldsundantøku í 12 mánaðir.

Operationellir váðar

Grunnurin kann koma út fyri fíggjarligum tapum vegna umsitingarligan váða, ella hesin kann skaða umdømi grunsins.

Umsitingarligir váðar umfata váða fyri tapi vegna feilir í KT-skipanum, løgfrøðiligum ósemjum, og ikki nøktandi ella skeivum mannagongdum ella sviki.

Grunnurin avmarkar umsitingarligan váða við innanhýsis mannagongdum, innaneftirliti og funktiónsskilnaði, sum javnan verða endurskoðað og dagførd.

ETISK ATLIT

Íløguvirksemið hjá grunninum verður skipað soleiðis, at málið um hægst møguligt avkast verður rokkið, samstundis sum atlit verður tikið at, um íløgurnar eru etiskt og sosialt ráðiligar. Fíggjaríløgur grunsins verða umsitnar av íløgurøktarum uttan fyri felagið, og í avtalum við íløgurøktararnar verður ásett, at dentur áhaldandi skal leggjast á, at íløgurnar etiskt eru í lagi.

HENDINGAR EFTIR ROKNSKAPARLOK

Frá degnum fyri fíggjarstøðuni til í dag er einki annað hent, sum eftir leiðslunnar áskoðan hevur týðandi ávirkan á ársroknskapin.

ÚTLIT FYRI 2019

Eftirlønargrunnur Føroya Arbeiðarafelags hevur seinnu árini rikið eina sokallaða balanseraða íløgu fyri at fáa so nøktandi vinning til limirnar í grunninum sum gjørligt.

Í balanseraðu íløguni liggja tríggir høvuðsbólkar av íløgum. Hesir eru donsk lánsbrøv, sum fevna um vanlig donsk stats- og realkredit lánsbrøv, útlendsk partabrøv, ið er ein væl spjødd íløga í alheims partabrøv, ið hava staðið eina etiska gjøgnumgongd, og útlendsk lánsbrøv, ið fevna um undirbólkarnar "Investment Grade", "High Yield" og "Emerging Markets". Umframt nevndu bólkar, hevur grunnurin víðkað nakað um balanseraðau íløguna við íløgubólkinum "alternativar íløgur". Hesar íløgur kunnu fevna víða, men grunnurin leggur seg eftir, at hesar geva samlaðu íløguni góðsku, við eyka spjaðing og vinningsmøguleika, tá hinar íløgurnar hava truplar tíðir.

Orsøkin til, at leiðslan fyri grunnin valdi at gera íløgur í hesar høvuðsbólkar, er fyri at fáa liðiligheit í samlaðu íløguna, soleiðis at hon kann standa seg undir so nógvum íløgu-viðurskiftum sum gjørligt.

Gongur væl búskaparliga í heiminum, kann samlaða íløgan tillagast hesi sannroynd, og tað sama kann gerast, tá tað sansar at búskaparliga, og kreppur herja.

Í USA gongur hákonjunkturin nú á 10. ári, og hetta er long tíð við góðum búskaparvøkstri í heimsins størsta búskapi.

Seinastu tíðina hevur verið ført fram, at útlit eru fyri, at búskaparvøksturin kann slakka nakað av í 2019, tó er enn ikki vandi fyri beinleiðis búskaparligari afturgongd. Amerkanski miðbankin hevur hækkað teirra leiðandi rentu javnt og samt farnu mánaðirnar, men minnast skal á, at ein slík rentuhækking verður framd, tí tað gongur gott í búskapinum. Hetta hava seinastu arbeiðs-marknaðarfrágreiðingarnar í USA staðfest, og sjáldan eru so mong arbeiðspláss sett á stovn í USA sum í desember 2018.

Í Kina eru avbjóðingar, men um ein loysn verður funnin á handilskrígnum millum USA og Kina, eru útlit fyri, at avbjóðingarnar kunnu loysast. Kina hevur søgulig havt sera góðan búskaparvøkstur, og seinastu tølini vísa, at kinverski búskapurin vaks við 6,4%. Hetta er munandi hægri enn heimsbúskapurin sum heild. Hóast mett verður, at heimsbúskapurin kann fara at vaksa minni enn áður, so verður mett, at heimsbúskapurin fer at hava ein vøkstur á 3,5% í 2019.

Hvussu íløgurnar fara at laga seg í 2019 er tengt at eitt nú búskarvøkstrinum og ikki minst, um ein líkinda loysn verður funnin á nógv umrødda handilskrígnum. Góð útlit eru fyri hesum, tí partarnir vita, at báðir lættliga kunnu gerast tapari, um stríðið heldur á. Tí má væntast, at handilskríggið endar í 2019. Um so verður, kunnu partabrøv fáa eitt nøktandi ár. Tann førdi politikkurin hjá amerikanska forsetanum, Donald Trump, kann tó í 2019 av sonnum skapa eina óvissu um hetta.

Eftir sera trupla 2018 hava íleggjarar aftur víst partabrøvum áhuga, og hetta sæst millum annað í, at januar 2019 varð góður fyri partabrøv. Líkt er heldur ikki til, at rentustigið um okkara leiðir fer at hækka munandi í 2019, og møguleiki er fyri, at fyrsta evropeiska rentuhækkingin í langa tíð er útsett frá 2019 til 2020. Tískil eru útlit fyri, at lánsbrøvini fara at geva ein vinning í árinum, hóast hesin ikki skal væntast at vera stórur. Um væl hilnast, er møguligt, at samlaðu íløgurnar hjá EFA kunnu geva ein vinning í 2019 á 3% ella hægri, men nógv óvissa liggur handan slíka meting.

5-ára yvirlit

Høvuðstøl (t.DKK)

	2018	2017	2016	2015	2014
Rakstrarroknskapur					
Eftirlønargjøld	43.645	43.123	40.217	38.226	36.466
Útgoldnar veitingar	-14.029	-13.720	-11.429	-7.439	-7.653
Úrslit av íløguvirksemi	-18.907	21.512	20.859	24.052	39.510
Rakstrarkostnaðir av eftirlønarvirksemi	-2.553	-2.643	-3.056	-2.450	-2.073
Ársúrslit	-442	522	499	690	1.142
Fíggjarstøða					
Avsetingar til eftirlønarskyldur tilsamans	617.641	608.096	562.882	519.225	470.695
Limakontur tilsamans	57.926	58.874	56.338	53.805	50.636
Eginogn tilsamans	15.348	15.790	15.267	14.768	14.078
Aktiv tilsamans	691.007	682.759	634.650	587.913	535.515

Lyklatøl

	2018	2017	2016	2015	2014
Lykatøl fyri fíggjarvirksemi					
Avkast	-2,8%	3,3%	3,4%	4,3%	7,9%
Lyklatøl fyri kostnaðir og váða					
Kostnaðir í prosent av eftirlønargjøldum	5,8%	6,1%	7,6%	6,4%	5,7%
Kostnaðir í prosent av avsetingum	0,4%	0,5%	0,6%	0,5%	0,5%
Kostnaðir fyri hvønn lim	131 kr.	143 kr.	174 kr.	143 kr.	124 kr.
Lyklatøl fyri konsolidering					
Eigarakapitalstig	11,9%	12,3%	12,7%	13,2%	13,7%
Limakapitalstig	9,4%	9,7%	10,0%	10,4%	10,8%
Yvirdekningsstig	7,4%	8,0%	8,1%	8,2%	8,2%
Solvensdekningur	265,2%	286,5%	275,1%	262,5%	246,5%
Lyklatøl fyri renting					
Renting av eginogn	-2,8%	3,4%	3,3%	4,8%	8,5%
Renting av kundamiðlum eftir kostnaðir	-3,1%	2,9%	2,9%	3,8%	7,4%

Roknskaparátekning

Vit leggja við hesum fram ársfrásøgn fyri grunnin fyri 2018. Ársfrásøgnin er gjørd í samsvari við ásetingarnar í tryggingarlógini.

Tað er okkara fatan, at nýtti roknskaparhátturin er hóskandi og tryggjar, at ársfrásøgnin gevur eina rættvísandi mynd av ognum, skyldum, fíggjarligu støðu og av úrslitinum av virkseminum hjá grunninum.

Leiðslufrágreiðingin inniheldur, eftir okkara fatan, eina rættvísandi frágreiðing um tey viðurskifti, sum frágreiðingin umrøður.

Ársfrásøgnin verður løgd fyri aðalfundin, og mælt verður til at góðkenna hana.

Tórshavn, tann 15. februar 2019

Stjórn

Elin Sørensen, stjóri

Nevnd

Georg F. Hansen, form.

Hans Jacob Joensen

Páll Nielsen

Sunrid Vang

Jan Otto S. Holm

Átekning frá óheftum grannskoðara

Til eigararnar í Eftirlønargrunni Føroya Arbeiðarafelags

Niðurstøða

Vit hava grannskoðað ársroknskapin hjá Eftirlønargrunni Føroya Arbeiðarafelags fyri roknskaparárið 1. januar – 31. desember 2018 við leiðsluátekning, nýttum roknskaparhátti, rakstrarroknskapi, fíggjarstøðu, frágreiðing um eginogn og notum fyri grunnin. Ársroknskapurin er gjørdur eftir løgtingslóg um tryggingarvirksemi.

Tað er okkara fatan, at ársroknskapurin gevur eina rættvísandi mynd av grunsins ognum, skyldum og fíggjarligu støðuni tann 31. desember 2018 og av úrslitinum av virksemi grunsins í roknskaparárinum 1. januar – 31. desember 2018 samsvarandi lóg um tryggingarvirksemi.

Grundarlag fyri niðurstøðuni

Grannskoðanin er løgd til rættis í samsvari við altjóða standardir um grannskoðan og aðrar ásetingar, sum eru galdandi í Føroyum. Okkara ábyrgd eftir hesum standardum og ásetingum er nærri greidd frá í niðanfyri standandi broti "Ábyrgd grannskoðarans av at grannskoða ársroknskapin". Vit eru óheft av felagnum samsvarandi altjóða etisku krøvunum fyri grannskoðarar (etisku reglunum hjá IESBA) og øðrum ásetingum, sum eru galdandi í Føroyum, eisini hava vit hildið hinar etisku skyldurnar hjá okkum, sum ásettar eru í hesum standardum og krøvum. Tað er okkara fatan, at vit hava fingið nøktandi grannskoðanarprógv, ið kunnu vera grundarlag undir okkara niðurstøðu.

Ábyrgd leiðslunnar av ársroknskapinum

Leiðslan hevur ábyrgdina av at gera ein ársroknskap, ið gevur eina rættvísandi mynd í samsvari við føroysku tryggingarlóggávuna. Leiðslan hevur harumframt ábyrgdina av tí innanhýsis eftirliti, ið leiðslan metir skal til fyri, at ársroknskapurin kann gerast uttan týðandi skeivleikar, uttan mun til um skeivleikarnir standast av sviki ella mistøkum.

Tá ársroknskapurin verður gjørdur, hevur leiðslan ábyrgdina av at meta, um felagið megnar at halda fram við rakstrinum; at upplýsa um viðurskifti viðvíkjandi framhaldandi rakstri, har tað er viðkomandi; umframt at gera ársroknskapin eftir roknskaparmeginregluni um framhaldandi rakstur, uttan so at leiðslan hevur í hyggju at avtaka felagið, steðga rakstrinum, ella at leiðslan í roynd veru ikki hevur annan møguleika enn at gera tað.

Ábyrgd grannskoðarans fyri at grannskoða ársroknskapin

Okkara endamál er at fáa grundaða vissu fyri, at ársroknskapurin í síni heild ikki hevur týðandi skeivleikar, uttan mun til um skeivleikarnir standast av sviki ella mistøkum og at geva eina grannskoðanarátekning við eini niðurstøðu. Grundað vissu er vissa við høgum stigi, men er ikki full trygd fyri, at ein grannskoðan, sum verður gjørd eftir ásetingunum í altjóða standardum um grannskoðan og øðrum ásetingum, sum eru galdandi í Føroyum, altíð kann avdúka týðandi skeivleikar, tá slíkir eru. Skeivleikar kunnu koma fyri orsakað av sviki ella mistøkum og kunnu metast at vera týðandi, um tað kann væntast, at teir hvør sær ella saman ávirka fíggjarligu avgerðirnar, sum roknskaparbrúkararnir taka við støði í roknskapinum.

Sum ein liður í grannskoðanini, ið verður gjørd eftir altjóða standardum um grannskoðan og øðrum ásetingum, sum er galdandi í Føroyum, gera vit yrkisligar metingar og hava eitt yrkisligt ivingarsemi undir grannskoðanini, har vit eisini:

- Eyðmerkja og meta um váðar fyri týðandi skeivleikum í ársroknskapinum, uttan mun til um skeivleikarnir standast av sviki ella mistøkum, leggja til rættis og gera tey grannskoðanararbeiðir, sum hesir váðar krevja umframt fáa til vega tey grannskoðanarprógv, sum eru nøktandi at vera grundarlag undir okkara niðurstøðu. Váðin fyri ikki at varnast týðandi skeivleikar, sum standast av sviki, er størri, enn tá talan er um týðandi skeivleikar, sum standast av mistøkum, tí svik kann vera av samanløgdum ráðum, skjalafalsan, tilætlaðari burturúrlegging, villleiðingum ella við at skúgva innanhýsis eftirlitið til viks.

- Fáa eina fatan av innanhýsis eftirlitinum, sum er viðkomandi fyri grannskoðanina, fyri at kunna leggja grannskoðanina til rættis eftir umstøðunum, men ikki fyri at kunna gera eina niðurstøðu um dygdina á innanhýsis eftirlitinum.

- Taka støðu til um roknskaparhátturin, sum leiðslan nýtir, er hóskandi, og um tær roknskaparligu metingarnar og tilhoyrandi upplýsingar, sum leiðslan hevur gjørt, eru rímiligar.

- Gera niðurstøðu um, hvørt tað er hóskandi, at leiðslan hevur gjørt ársroknskapin við støði í roknskaparmeginregluni um framhaldandi rakstur, umframt um tað við støði í teimum grannskoðanarprógvum, sum eru fingin til vega, er týðandi óvissa um hendingar og viðurskifti, sum kunnu viðføra týðandi iva, um felagið megnar at halda fram við rakstrinum. Um okkara niðurstøða er, at tað er ein týðandi óvissa, skulu vit í okkara grannskoðanarátekning vísa á upplýsingar um hesi viðurskifti í ársroknskapinum ella, um hesar upplýsingar ikki eru nøktandi, tillaga okkara niðurstøðu. Okkara niðurstøður byggja á tey grannskoðanarprógv, sum vit hava fingið fram til dagfestingina á okkara grannskoðanarátekning. Hendingar og viðurskifti í framtíðini kunnu tó føra við sær, at felagið ikki longur megnar at halda fram við rakstrinum.

- Meta um ta samlaðu framløguna, bygnaðin og innihaldið í roknskapinum, herundir upplýsingarnar í notunum, umframt um ársroknskapurin vísir tey undirliggjandi handilsviðurskiftir og hendingar á ein slíkan hátt, at tað gevur eina rættvísandi mynd av hesum.

Vit samskifta við leiðsluna um millum annað vavið á ætlaðu grannskoðanini og nær grannskoðað verður og eisini um týðandi avdúkingar, herundir um týðandi manglar í innanhýsis eftirlitinum, sum vit hava eyðmerkt undir grannskoðanini.

Ummæli av leiðslufrágreiðingini

Leiðslan hevur ábyrgdina av leiðslufrágreiðingini.

Okkara niðurstøða um ársroknskapin fevnir ikki um leiðslufrágreiðingina, og vit geva onga niðurstøðu við vissu um leiðslufrágreiðingina.

Í sambandi við okkara grannskoðan av ársroknskapinum, er tað okkara ábyrgd at lesa leiðslufrágreiðingina, og í hesum sambandi at umhugsa um leiðslufrágreiðingin er í týðandi ósamsvari við ársroknskapin ella ta vitan, ið vit hava fingið undir grannskoðanini, ella á annan hátt tykist at hava týðandi skeivleikar.

Okkara ábyrgd er eisini at umhugsa, um kravdu upplýsingarnar eftir føroysku tryggingarlóggávuni eru umrøddar í leiðslufrágreiðingini.

Við støði í gjørda arbeiðinum er tað okkara fatan, at leiðslufrágreiðingin er í samsvari við ársroknskapin, og at hon er gjørd eftir ásetingunum í føroysku tryggingarlóggávuni. Vit eru ikki vorðin varug við týðandi skeivar upplýsingar í leiðslufrágreiðingini.

Tórshavn, tann 15. februar 2019

P/F JANUAR
løggilt grannskoðanarvirki

Heini Thomsen
statsaut. revisor

Nýttur roknskaparháttur

ALMENT

Ársroknskapurin er gjørd sambært viðtøkunum og í samsvari við ásetingarnar í tryggingarlógini og í kunngerð nr. 2 frá 30.12.2009 um ársfrásagnir.

Alment um innrokning og máting

Í rakstrarroknskapinum verða inntøkur innroknaðar so hvørt, sum tær verða forvunnar, harundir virðisjavningar av fíggjarligari ogn og skuld. Í rakstrarroknskapinum verða somuleiðis innroknaðar allar útreiðslur – harundir eftirlønarveitingar og broytingar í avsetingum, so hvørt hesar verða staðfestar.

Í fíggjarstøðuni verða ognir innroknaðar, tá tað er sannlíkt, at framtíðar fíggjarligir fyrimunir fara at koma grunninum til góðar, og virðið á ognini verður mett álítandi. Skyldur verða innroknaðar í fíggjarstøðuna, tá hesar eru sannlíkar og kunnu mátast álítandi. Ogn og skuld verða innroknað til kostprís, og eftir hetta verður hvør roknskaparpostur viðgjørdur, sum lýst niðanfyri.

Við innrokning og máting verður atlit tikið at væntaðum tapi og váðum, ið vísa seg, áðrenn ársroknskapurin er liðugur, og sum kunnu sanna ella avsanna viðurskifti, sum vóru til staðar við roknskaparlok.

Avrunding av upphæddum

Upphæddir í rakstrarroknskapi, fíggjarstøðu og notum v.m. verða avrundað til heil tøl. Av tí, at tølini verða avrundað hvørt fyri seg, kunnu avrundingarmunir vera millum upplýstar samanteljingar og summin av teimum undirliggjandi tølunum.

Umrokning av útlendskum gjaldoyra

Ársroknskapurin er í donskum krónum. Transaktiónir í útlendskum gjaldoyra verða støðugt umroknaðar til danskar krónur við gjaldoyrakursinum á transaktiónsdegnum.

Áogn, skuld og aðrir moneterir postar í útlendskum gjaldoyra verða umroknaðir til danskar krónur við gjaldoyrakursinum á degnum fyri fíggjarstøðuni. Staðfestur og ikki staðfestur vinningur ella tap av umrokning av útlendskum gjaldoyra verður innroknað í rakstrarroknskapin undir íløguvirksemi.

Nærstandandi partar

Handil og tænastur við nærstandandi partar verða avgreiddar til marknaðarprís ella á útreiðslunøktandi støði.

RAKSTRARÚRSLIT FYRI 2018

Býti av úrsliti

Grunninum er álagt at býta rakstrarúrslitið eftir hini sonevndu kontributiónsmeginregluni, sum í stuttum merkir, at tey, ið eru við til at skapa úrslitið, fáa sín lut í tí.

Eginognin hevur fingið sín lutfalsliga part av fíggjaravkastinum í roknskapartíðarskeiðnum. Harumframt hevur eginognin fingið tilskrivað inntøkuførdar avsetingar í sambandi við, at limir eru deyðir og hevur fingið skuldskrivað útreiðslur, sum mett er ikki, at limirnir skulu bera.

RAKSTRARROKNSKAPUR

Eftirlønargjøld

Upphæddin umfatar goldin eftirlønargjøld í roknskapartíðarskeiðnum.

Úrslit av íløguvirksemi

Rentuinntøkur og vinningsbýti v.m. fevna um rentuinntøkur av innlánum og virðisbrøvum umframt vinningsbýti av kapitalpørtum í roknskapartíðarskeiðnum. Í uppgerðini av rentum eru afturatkomnar ikki falnar rentur við ársbyrjan drignar frá og afturatkomnar ikki falnar rentur við roknskaparlok lagdar afturat.

Virðisjavningar fevna um virðisjavningar av virðisbrøvum í roknskapartíðarskeiðnum. Tann partur av fyrisitingarkostnaði grunsins, sum hevur beinleiðis tilknýti til íløguvirksemið, verður innroknaður sum fyrisitingarkostnaður av íløguvirksemi.

Útgoldin eftirløn

Innroknað sum eftirlønarveitingar eru veitingar, sum hoyra til roknskapartíðarskeiðið.

Rakstrarkostnaðir av eftirlønarvirksemi

Grunnurin hevur felags fyrisiting við Føroya Arbeiðarafelag, og fyrisitingarkostnaðir verða partvís býttir sambært skrivligari avtalu. Hesir kostnaðir fevna um kostnaðir í sambandi við fyrisiting av grunninum og eftirlønarmongdini.

Flutt úrslit av íløguvirksemi

Tann partur av úrsliti av íløguvirksemi, sum viðvíkur eginognini, verður innroknaður í henda postin.

FÍGGJARSTØÐA

Íløguognir

Fíggjarambоð verða innroknað í fíggjarstøðuna til keypsprís við frádrátti av keypskostnaði og verða eftir fyrstu innrokning mátað til dagsvirði. Handlað fíggjarambоð verða tikin við/úr fíggjarstøðuni á avrokningardegnum.

Fíggjarambоð verða innroknað í fíggjarstøðuna til keypsprís við frádrátti av keypskostnaði og verða eftir fyrstu innrokning mátað til dagsvirði. Handlað fíggjarambоð verða tikin við/úr fíggjarstøðuni á avrokningardegnum. Sáttmálavirðið á handlaðum, men enn ikki avroknaðum fíggjarambоðum, verður tikið við sum eitt ískoyti ella ein frádráttur til tey tilsvarandi fíggjarambоðini.

Dagsvirðið á børsskrásettum fíggjarambоðum verður ásett samsvarandi endakursinum á degnum fyri fíggjarstøðuni.

Áogn

Dagsvirðið á áogn verður ásett við atliti at væntaðum tapi.

Tíðaravmarkingar

Tíðaravmarkingar, sum eru upptiknar undir ogn, fevna um tíðaravmarkaðar rentur av fíggjarambоðum.

Ábyrgdarlán

Av inngjøldunum í grunnin verða 95% avsett til eftirlønarskyldur og 5% fara til innskot frá limum, sonevndar limakontur.

Tá tryggingar verða útgoldnar, verður eisini goldið út av limakontum.

Limakonturnar fáa tað avkast, sum tær undirliggjandi íløguognirnar hava kastað av sær, eins og tær rinda sín lutfalsliga part av umsitingarkostnaði grunsins.

Limakontur eru ein partur av grundarfæfeinginum á jøvnum føti við eginognina.

Eftirlønaravsetingar

Sum nevnt frammanfyri verða 95% av inngjøldunum í grunnin avsett til eftirlønarskyldur og 5% fara til innskot frá limum, sonevndar limakontur. Harumframt verða 2% av samlaðu avsetingunum avsett til umsiting av eftirlønum.

Eftirlønarútgjaldið úr grunninum til einstøku limirnar verður roknað út frá samlaða inngjaldinum hjá liminum til eftirlønarskyldur og innskot. Allar íløgur verða gjørdar eftir Unit link háttinum, har kundarnir bera íløguváðan teimum ognum, sum dekka teirra uppsparingar, og grunnurin ber váðan av teimum ognum, sum dekka eginognina.

Eftirlønaravsetingar fáa tað avkast, sum tær undirliggjandi íløguognirnar hava kastað av sær, eins og tær rinda sín lutfalsliga part av umsitingarkostnaði grunsins.

Skuld

Øll skuld er tikin upp til restvirði á degnum fyri fíggjarstøðuni.

Rakstrarroknskapur

Nota		2018 DKK	2017 t.DKK
1	**Eftirlønargjøld**	**43.645.293**	**43.123**
2	Rentuinntøkur og vinningsbýti v.m.	22.077.581	14.182
3	Virðisjavningar	-39.979.362	7.859
	Rentuútreiðslur	-33.335	0
	Fyrisitingarkostnaðir av íløguvirksemi	-971.682	-529
	Úrslit av íløguvirksemi tilsamans	**-18.906.799**	**21.512**
4	**Útgoldin eftirløn**	**-14.028.771**	**-13.720**
5	Broyting í limakontum	947.255	-2.536
5	Broyting í eftirlønaravsetingum	-9.545.271	-45.214
	Broyting í eftirlønaravsetingum netto	**-8.598.016**	**-47.750**
6	Fyrisitingarkostnaðir	-1.341.215	-1.203
7	Starvsfólkakostnaðir	-1.212.023	-1.439
	Rakstrarkostnaðir av eftirlønarvirksemi tilsamans	**-2.553.238**	**-2.643**
	Flutt úrslit av íløguvirksemi	441.530	-522
	EFTIRLØNARTEKNISKT ÚRSLIT	**0**	**0**
	Íløguúrslit av eginognini	-441.530	522
	ÁRSÚRSLIT	**-441.530**	**522**

Fíggjarstøða

Nota		31.12.2018 DKK	31.12.2017 t.DKK
	OGN		
	Kapitalpartar	0	12.641
	Íløguprógv	283.417.529	266.506
	Lánsbrøv	388.991.243	388.656
	Innlán	16.668.593	12.757
	Aðrar fíggjarligar íløguognir tilsamans	**689.077.365**	**680.559**
	ÍLØGUOGN TILSAMANS	**689.077.365**	**680.559**
	Onnur áogn	0	117
	ÁOGN TILSAMANS	**0**	**117**
	Rentur til góðar	1.929.771	2.083
	TÍÐARAVMARKINGAR TILSAMANS	**1.929.771**	**2.083**
	OGN TILSAMANS	**691.007.136**	**682.759**

Nota		31.12.2018 DKK	31.12.2017 t.DKK
	SKYLDUR		
	Innskot	8.420.769	8.421
	Framflutt úrslit	6.927.222	7.369
	EGINOGN	**15.347.991**	**15.790**
	Innskot frá limunum (limakontur)	57.926.385	58.874
5	**ÁBYRGDARLÁN TILSAMANS**	**57.926.385**	**58.874**
	Eftirlønarskyldur	617.640.842	608.096
5	**EFTIRLØNARAVSETINGAR TILSAMANS**	**617.640.842**	**608.096**
	Onnur skuld (stuttfreistað)	91.919	0
	SKULD TILSAMANS	**91.919**	**0**
	SKYLDUR TILSAMANS	**691.007.136**	**682.759**

8 Eventualskyldur
9 Úrslit av fíggjarognum
10 Býti av partabrøvum á vinnugreinar og økir
11 Váðalýsing
12 Nærstandandi partar
13 Leiðslustørv hjá nevnd og stjórn

Frágreiðing um eginogn

	31.12.2018	31.12.2017
	DKK	t.DKK
Eginogn		
Innskot við ársbyrjan	8.420.769	8.421
Innskot við ársenda	**8.420.769**	**8.421**
Flutt úrslit við ársbyrjan	7.368.752	6.846
Flutt frá rakstri	-441.530	522
Flutt úrslit við ársenda	**6.927.222**	**7.369**
Eginogn við ársenda	**15.347.991**	**15.790**
Grundarfæfeingi og fæfeingiskrav		
Eginogn	15.347.991	15.790
Limakontur	57.926.385	58.874
Kjarnufæfeingi	**73.274.376**	**74.663**
Grundarfæfeingi	73.274.376	74.663
Fæfeingiskrav	27.629.010	26.057
Grundarfæfeingi til avlops	**45.645.366**	**48.606**